

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0162-212
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Херсонський державний університет
ID ОП у ЄДЕБО	24222
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Середня освіта (мова і література англійська), другий (магістерський), 01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8%20%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97%20%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B8%20%D1%97%D1%97%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.docx?id=06e8ff31-8057-4ff3-bad4-f608784dfc63
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	01 Освіта / Педагогіка
Дата засідання	27.12.2019
№ протоколу	№ 43
Доповідач	Литовченко С.В.

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

<> наявні

<> виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

<> відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

<> встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<x> відсутні

Обґрунтування:

Підстави для відмови в акредитації, не пов'язаної із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, відсутні.
--

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	А	Цілі, задекларовані освітньою програмою, чітко визначають її фокус: підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних викладачів/учителів англійської мови та літератури. Цілі освітньої програми повністю узгоджується зі Статутом Херсонського державного університету і Стратегічним планом розвитку Херсонського державного університету на 2018-2023 рр. Заклад вищої освіти залучив до розроблення цілей та визначення програмних результатів стейкхолдерів. Аналіз звіту про самооцінювання дає підстави вважати, що під час проектування освітньої програми було враховано	Е	<p>Мета ОП спрямована на підготовку лише викладача ЗВО, що не відповідає заявленій спеціальності та вказаним особливостям ОП. Обсяг освітніх компонентів представлених в ОП, складає 54 кредити ЄКТС. У НП відсутня інформація щодо кількості кредитів ЄКТС, які відводяться на проходження практики, підготовку кваліфікаційної роботи, атестацію.</p> <p>Магістерський рівень – 8 рівень НРК. В ОП зазначено – 7. На 7 вказано і у відомостях самооцінювання.</p> <p>Є суттєві недоліки, які потребують виправлення протягом року.</p>

		регіональний та галузевий контексти. Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, проте програмні результати навчання відповідають вимогам 8 кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.		
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	Загальний обсяг освітньої програми становить 90 кредитів ЄКТС, відповідно до ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Розподіл обов'язкових і вибіркових компонентів освітньої програми складає відповідно 75 та 25%. Обсяг освітніх компонентів становить 3- 4 кредити. Аналіз навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти дає підстави стверджувати про відповідність освітньої програми вимогам чинного законодавства. Аналіз освітньої програми та навчального плану дозволяє зробити такі висновки: 1) структура освітньої програми чітка й відображає взаємозв'язок освітніх компонентів: від теоретичних і	Е	Зміст ОК спрямований на підготовку лише викладача ЗВО (Педагогіка і психологія вищої школи, методика викладання фахових дисциплін у закладі вищої освіти), що є недопустимим в межах спеціальності 014 Середня освіта. Тоді потрібно інтегрувати підготовку вчителя ЗЗСО і викладача ЗВО, чого не представлено в ОП. Обов'язкові дисципліни не забезпечують підготовку вчителя саме англійської мови «ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності». Це – не загальна компетентність! І до професійних її не можна

		<p>методичних до практичної підготовки; 2) структурно-логічна схема освітньої програми демонструє перехід від лише теоретичних освітніх компонентів у I семестрі, теоретичних і практичних освітніх компонентів у II семестрі до виробничої практики та підготовки кваліфікаційної роботи й атестації у III семестрі; 3) всі програмні результати навчання забезпечуються за рахунок обов'язкових освітніх компонентів. Підтверджена інформація, надана у відомостях про самооцінювання щодо вільного вибору дисциплін. Інформація є прозорою, доступною, механізм вибору є налагодженим, що дозволяє легко сформувати індивідуальний навчальний план. Освітня програма спрямована на набуття soft skills, як-от: комунікація, лідерство, командна робота, тайм-менеджмент, розв'язання конфліктів, здатність брати відповідальність і працювати у критичних умовах, здатність логічно і системно мислити. 6. Дослідницька компонента</p>	<p>віднести, оскільки, не є конкретною.</p> <p>«ФК 3. Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання іноземної мови та світової літератури».</p> <p>Потрібно чітко вказати, які саме предметні компетентності.</p> <p>У ЗК, ФК та ПРН використовується термін «іноземна мова». Якщо ОП – англійська мова і література, потрібно всюди вказувати «англійська».</p> <p>«ПРН 1. Базові знання філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві, усвідомлення етичних цінностей, норм поведінки».</p> <p>- по-перше, у магістратурі – не базові знання;</p> <p>- по-друге, відсутні освітні компоненти/навчальні дисципліни, які б забезпечили</p>
--	--	---	---

		<p>освітньої програми забезпечується на високому рівні.</p> <p><i>Недоліки:</i> 1. ОК 11 «Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти» становить 27 кредитів (810 годин), що є нераціональним, на думку членів експертної групи та здобувачів. 2. ПРН 3 залишається недосягненим, оскільки програмою не передбачена освітня компонента, яка формує компетентності для професії вчителя ЗНЗ. Рекомендуємо переглянути розподіл загального обсягу серед обов'язкових компонентів ОП циклу професійної підготовки та забезпечити виконання усіх ПРН.</p>		<p>їх формування.</p> <p>Ні компетентностями, ні ПРН не передбачені вміння проводити дослідження.</p> <p>Дисципліна «Новітні досягнення з фахових дисциплін» у тому ж самому варіанті пропонується як для 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська), так і для 035.04 Філологія (англійська мова і література).</p> <p>Очевидно, що відповідна підготовка для таких різних спеціальностей має принципово відрізнятися.</p> <p><i>Є суттєві недоліки, які потребують виправлення протягом року.</i></p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	В	<p>За результатами аналізу звіту про самооцінювання, співбесід зі здобувачами та навчальною частиною, вивченням підтверджувальних документів експертна група прийшла до висновку, що правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими, зрозумілими, не містять</p>	В	<p><i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</i></p>

		<p>дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті. Вступні фахові випробування відповідають рівневі вхідних компетентностей, потрібних для навчання за даною освітньою програмою. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, визначаються в нормативних документах і доступні для здобувачів. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>Попри налагодженість, доступність, зрозумілість та чіткість механізмів визнання результатів, отриманих в інших закладах вищої освіти та у неформальній освіті, наразі за цією освітньою програмою немає здобувачів, які мають подібний досвід. Рекомендуємо заохочувати здобувачів вищої освіти брати участь у проектах неформальної освіти час навчання на рівні “магістр”.</p>		
--	--	--	--	--

<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p>	<p>В</p>	<p>Під час реалізації освітньої програми використовується як традиційна система методів навчання і викладання, так і інноваційна, що сприяє досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Встановлено, що після кожної освітньої компоненти проводяться опитування (з результатами яких експертна група ознайомилися), що дає змогу студентам обирати/рекомендувати методи навчання, які, на їхню думку, є найбільш вдалими/логічними для конкретної дисципліни. Вибір теми випускної роботи здобувача здійснюється, виходячи з інтересів, потреб та досвіду здобувача. Це відповідає вимогам студентоцентрованого підходу. На сайті університету є усі робочі програми усіх освітніх компонентів (окрім ВК1 “Дисципліна вільного вибору студента”, програми та презентації яких пропонуються до ознайомлення і вибору здобувачами на сайті</p>	<p>В</p>	<p><i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</i></p>
--	----------	--	----------	---

		університету до початку наступного семестру). Викладачі кафедри регулярно підвищують свою фахову кваліфікацію під час програм академічної мобільності, навчання за онлайн програмами. Силабус є рекомендованою формою представлення інформації про освітні компоненти, однак освітня програма не має такої форми. Рекомендовано забезпечити здобувачів вищої освіти можливістю участі в академічній мобільності за цією програмою.		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A	Експертною групою встановлено, що під час першої лекції/практичного заняття викладач інформує здобувачів про форми контрольних заходів та критерії оцінювання. На сайті університету заздалегідь розміщується розклад сесій, заліків, практик, захисту курсових робіт, атестації здобувачів. Крім того, здобувачі добре обізнані з робочими програмами, які є у вільному доступі на сайті. Аналіз результатів анонімного опитування та інтерв'ювання	B	Інструменти протидії порушенням академічної доброчесності спрямовані лише на перевірку наукових робіт і статей. <i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недовіками, що не є суттєвими.</i>

		<p>фокус групи свідчить про доступність інформації щодо форм контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання. Під час оцінювання превалюють письмові форми контролю, а захист кваліфікаційної роботи відбувається відкрито і публічно. Запобіжним заходом щодо необ'єктивності оцінювання успішності здобувачів є ректорський контроль якості знань студентів. Практика популяризації академічної доброчесності є поширеною.</p>		
Критерій 6. Людські ресурси	В	<p>Науково-педагогічні працівники, задіяні до реалізації освітньої програми, мають науковий ступінь кандидата/доктора педагогічних/філологічних наук, вчене звання доцента/професора. Викладачі активно публікуються у фахових журналах, беруть участь у всеукраїнських і міжнародних конференціях тощо. Процедура конкурсного відбору є прозорою, а критерії є об'єктивними і неупередженими. За результатами конкурсного відбору з науково-</p>	В	<p><i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недовіками, що не є суттєвими.</i></p>

		<p>педагогічними працівниками укладається контракт на різний термін відповідно до місця у рейтингу університету. В рамках зустрічі зі здобувачами вищої освіти, експерта група з'ясувала, що ЗВО залучає до аудиторних занять “зовнішніх” професіоналів-практиків. Проте залучення представників роботодавців до теоретичних і практичних занять носить епізодичний характер.</p>		
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p>	А	<p>Під час огляду матеріально-технічної бази експертною групою встановлено достатній рівень матеріально-технічних ресурсів, відповідно до цілей та програмних результатів навчання освітньої програми. Доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми є безоплатним. 85% і вище відсотків студентів задоволені освітнім процесом. Побажання і пропозиції щодо організації освітнього</p>	В	<p>Недостатньо розкрито питання створення умов для осіб з особливими освітніми потребами (особливі потреби не зводяться до інвалідності). Крім того, важлива співпраця ЗВО з органами студентського самоврядування в цьому питанні.</p> <p><i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</i></p>

		<p>середовища: створення неформального студентського простору “коворкінг-центр”, покращення благоустрою території при університеті, відкриття басейну тощо. У контексті освітньої підтримки магістрантів експертною групою встановлено прямий зв’язок здобувачів вищої освіти з викладачами і деканатом. Для осіб з особливими освітніми потребами виявлені умови реалізації права на освіту є задовільними. У навчальних корпусах наявні пандуси, ліфти, обладнані туалети, спеціальний підйомник тощо. Відповідно до Правил прийому, особам з ООП надається соціальний супровід під час вступу, професійна допомога у спілкування з іншими учасниками академічної спільноти, сурдопереклад. Діє соціально психологічна служба.</p>		
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	А	<p>Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми відбувається відповідно до чинного Положення про організацію освітнього</p>	В	<p>Не чітко розкрито, у чому проявляється культура якості в академічній спільноті ЗВО. Не чітко визначений механізм залучення студентського самоврядування в процедурах</p>

		<p>процесу, Методичних рекомендацій розробки освітніх програм, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти. З метою модернізації і діджиталізації процедури моніторингу внутрішньої системи якості освітнього процесу, ЗВО створило платформу KSU Feedback 2.0., яка забезпечує прозорість механізму і анонімність усім учасникам. Тісна і налагоджена співпраця з роботодавцями в контексті їх залученості до процесу періодичного перегляду освітньої програми. Активно підтримується тісний зв'язок випускників з університетом, факультетом, викладачами і здобувачами. Практика підтримки філософії надання якісної вищої освіти є досить поширеною.</p>		<p>внутрішнього забезпечення якості ОП (одна голова ОСС Кравченко А. – ще не показник; в основному говорять за здобувачів, а що роблять органи студ. саморядування ні з відомостей про самооцінювання, ні зі звіту експертів – не зрозуміло).</p> <p><i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</i></p>
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	<p>Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, доступними, оновлюються відповідно до змін законодавства про вищу освіту і послідовно дотримуються під</p>	В	<p><i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</i></p>

		<p>час реалізації освітньої програми. Інформація є достатньою для потенційних вступників та майбутніх роботодавців, які заздалегідь можуть ознайомитися з цілями і програмними результатами навчання, а також освітніми компонентами цієї освітньої програми. Слабкі сторони: проєкт освітньої програми не було оприлюднено для громадського обговорення, що свідчить про відсутність відкритого доступу та системи зворотнього зв'язку з метою забезпечення можливості врахування позицій усіх бажаючих стейкхолдерів. Рекомендується організувати відкритий доступ та систему зворотнього зв'язку, можливо, на вебсторінці кафедри, з метою забезпечення можливості врахування позицій усіх бажаючих стейкхолдерів.</p>		
Критерій 10. Навчання через дослідження	Не застосовується	-	Не застосовується	-

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків GER резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Рекомендації щодо подальшого удосконалення освітньої програми «Середня освіта (мова і література англійська)»:

1. Конкретизувати компетентності і ПРН, привести їх у відповідність до НРК для другого (магістерського) рівня вищої освіти, що відповідає 8 рівню НРК, зокрема передбачити розвиток умінь проводити дослідження з урахуванням вимог дотримуватися академічної доброчесності.

2. Переглянути Перелік ОК ОП та навчальний план, привести у відповідність до оновлених компетентностей та ПРН, а також переглянути зміст самих навчальних дисциплін, зокрема, адаптувати їх до потреб здобувачів освіти за спеціальністю 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)).

3. Узгодити відповідність ПРН за ОП вимогам, які визначені НРК за відповідним рівнем кваліфікації.

4. Удосконалити ОП відповідно до чинних рекомендацій розробки стандартів та ОП.

5. Привести у відповідність розподіл загального обсягу серед обов'язкових компонентів ОП циклу професійної підготовки та забезпечити виконання усіх ПРН. ОК 11 «Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти» становить 27 кредитів (810 годин), що є нераціональним. ПРН 3 залишається недосягненим, оскільки програмою не передбачена освітня компонента, яка формує компетентності для професії вчителя ЗНЗ. виправити невідповідність окремих ОК ОП і навчального плану, зокрема у навчальному плані зазначена «Переддипломна практика» (12 кредитів) і «Виробнича практика» (12 кредитів), однак у ОП у переліку компонентів вказана лише «Виробнича практика» (12 кредитів).

6. Розширити формування ЗВО індивідуальної освітньої траєкторії здобувача.

7. Забезпечити для здобувачів вищої освіти можливість участі в академічній мобільності та отриманні неформальної освіти за цією програмою.

8. Включити до освітньої програми форму силабус (є рекомендованою формою представлення інформації про освітніх компонентів).

9. Передбачити підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти та розробити положення, яке буде регулювати цю форму освіти.

10. Активно та системно залучати “зовнішніх” професіоналів-практиків до навчальних занять за освітньою програмою.

11. Розширити практику перевірки на плагіат робіт методичного характеру (посібники, рекомендації, тези тощо).

12. Удосконалити механізм анкетування усіх стейкхолдерів щодо якості ОП та врахування результатів анкетування в освітньому процесі.

13. Посилити практику врахування результатів опитування в процесі вдосконалення якості освіти.

14. Удосконалити чіткий механізм залучення до процесів внутрішнього забезпечення якості ОП органи студентського самоврядування.

15. Забезпечити оприлюднення проєкту освітньої програми для громадського обговорення, сприяти реалізації відкритого доступу та системи зворотнього зв'язку з метою забезпечення можливості врахування позицій стейкхолдерів.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◁ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

< > акредитацію ОП

< x > умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

◁ відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР (електронний підпис)

Ніна ТАРАСЕНКОВА